

TROMS fylkeskommune

ROMSSA fylkkasuohkan

MVA – merverdiavgift (moms)

Hvorfor skal det brukes mva-koder når det er merverdiavgift på en faktura? Hvilke koder brukes og hva er konsekvensene av at koder ikke brukes?

Elin Nystuen, regnskapssjef

Hva er merverdiavgift?

- Avgift som beregnes på alle ledd i omsetningskjeden
- Satsen er 25 %, unntatt:
 - Mat- og drikkevarer: **15 %**
 - Persontransport/kinobilletter/overnatting/tv-lisens: **8 %**
- Alle ledd (produksjon/salg) skal kreve inn/betale avgift av salget/verdien (utgående avgift) minus den avgiften de selv betalte for varen (inngående avgift).
- I praksis betaler hvert enkelt ledd avgift av den merverdi som oppstår ved eget ledd i kjeden.

Hvorfor skal det brukes mva-kode?

- Inngående avgift er den avgiften som er lagt til prisen ved kjøp av en avgiftspliktig vare/tjeneste.
 - Lov/regel 1: Kan kreves **mva-fradrag** (hvis du er registrert i Merverdiavgiftsregisteret), eller:
 - Lov/regel 2: Kan kreves **mva-kompensasjon** (kommuner og fylkeskommuner har denne ordningen)
- *For å sikre mva-fradrag eller mva-kompensasjon må vi bruke mva-kode ved kontering av faktura*

Hva må du vite om mva?

- Hovedregler og unntak
- Bruk av tallkode eller bokstavkode
- Hva betyr faktura-/bilagsdatoen – foreldelse
- Konsekvenser ved foreldelse:
 - Over 190 mill. kr i mva-kompensasjon totalt i 2013-regnskapet
 - (Over 3,3 mill. kr i mva-fradrag)
 - *Bokført kr 347 239 i **tapt** mva-komp – reelt tap større?*
 - Det er virksomheten(e) som taper/får økt utgift
- Egne regler/skjema: *fjernleverbare tjenester* fra utlandet

Unntak 1 - tjenester som ikke har mva

- **Tjenester unntatt fra mva-loven** er blant annet:
 - Helsetjenester, alternative behandling, sosiale tjenester, undervisningstjenester, kulturelle tjenester, guidetjenester, finansielle tjenester, lotteritjenester, offentlig myndighetsutøvelse, tjenester i form av kunstnerisk fremføring av åndsverk, omsetning og utleie av fast eiendom (m/unntak)
- Det er ikke mva på faktura fra slike tjenesteleverandører
 - ➔ Ikke rett til fradrag for inngående mva
 - ➔ Ikke rett til mva-kompensasjon

MVA-kode = 0

Unntak 2: Varer/tjenester med mva, men som ikke gir rett til mva-fradrag/mva-kompensasjon

- **Representasjon, gaver, bispising, velferdstiltak** – kunder/ansatte
- **Reklame** – til «utdeling» (utover «bagatellmessig verdi»)
- **Leie av selskapslokaler/servering** (unntak: undervisning/internat)
- **Kunst og antikviteter**
- **Arbeidsklær** (ikke vernetøy)
- Anskaffelse, drift og vedlikehold av **personkjøretøy**
- **Drift av fast eiendom** til boligbehov/velferdsbehov
- Tjenester **utenom ordinært fylkeskommunalt ansvar**
- Mva-pliktig omsetning → har rett til mva-fradrag

MVA-kode = 0

MVA-kode = 1/2/6

Alle andre faktura med mva, må det kreves mva-kompensasjon for

- Ved å bruke korrekt mva-kode (avgiftskode)
- Ved å behandle/betale faktura i tide (faktura kan ikke være eldre enn 4 mndr/fakturadato)

MVA-bokstav-kode

Før AV-koding

Etter AV-koding

Detaljer leverandørfaktura

t	Avgift	Status	Valuta	Valutabeløp	Konto	Tjeneste	Ansvar	Ressnr	Prosjekt	E-nr	Bruker	Avgiftskode
	%		NOK	4 387,50	D	ENDRES	116000	10002	0000	0000		0
					Dummy (IM)	Må endres	Økonomisjef	Nystuen, Elin	Uten prosjekt	Ingen verdi		MVA-sats 0% drift og invest
				4 387,50								

Detaljer leverandørfaktura

t	Avgift	Status	Valuta	Valutabeløp	Konto	Tjeneste	Ansvar	Anv	Prosjekt	E-nr	Ktotype	Avgiftskode
	%		NOK	3 510,00	12747	42040	116000	000000	0000	0000	D	A
					Kjøp av tjenester fra andre	Økonomisenteret	Økonomisjef	Ingen verdi	Uten prosjekt	Ingen verdi	Drift	MVA-kompensasjon 25% drift

Hvordan unngå tap av mva-komp?

- Enhver konterer/attestant/anviser må kunne reglene
 - Bruke rett mva-komp-kode (evt. mva-fradrag-kode)
 - Behandle faktura innen forfall
- Omtvistet faktura (som står ubehandlet mer enn 60 dager etter fakturadato) → må attesteres/ anvises og bokføres → kun slik kan mva-kompensasjon kreves
 - Regnskap må samtidig få beskjed om å stanse betalingen
- *Les egen artikkel på intranett!*

Oppsummert rutinebeskrivelse – kontering mva

Sjekk – er det mva på faktura?

- Hvis nei → kode 0 (*unntak 1*)
- Hvis ja → **Sjekk** om det er snakk om en vare/tjeneste uten rett til mva-kompensasjon eller mva-fradrag (*unntak 2*)
 - Hvis ja → Kode 0
 - Hvis nei → **Sjekk** om kostnad er knyttet til «pliktig omsetning» (sjelden)
 - Hvis ja → Bruk tallkode
 - Hvis nei → Bruk bokstavkode

Sjekk – er det en utgift i drifts- eller investeringsregnskapet?

- Avhengig av svar → Bruk korrekt [bokstavkode](#)